

LearnEnglish Aile Programı

Birlikte öğrenmek
eğlencelidir!

Küçük çocuklar ikinci bir dil olarak
İngilizce'yi nasıl öğrenir

Küçük çocuklar ikinci bir dil olarak İngilizce'yi nasıl öğrenir

Küçük çocuklarda dil edinimi doğal olarak gelişir. Yetişkinlerin ya da gençlerin aksine, bilinçli bir öğrenme olmadan da dil öğrenmeye heveslidirler. Telaffuzları taklit etme ve kuralları kendi kendilerine çözme yetenekleri vardır. Muhtemelen daha geç bir yaşta gramer temelli kitaplardan İngilizce öğrenmiş olan yetişkinler tarafından söylenmediği sürece, İngilizce konuşmanın zor olduğuna dair herhangi bir düşünce akıllarına gelmez.

Erken başlamanın yararları

- Küçük çocuklar, ana dillerini öğrenebilmek için bireysel, doğuştan gelen dil-öğrenme stratejilerini hala kullanmaktadırlar ve bu yüzden aynı stratejileri İngilizce öğrenmek için de kullanabileceklerini kısa süre içinde fark ederler.
- Küçük çocukların oyuna benzer faaliyetler ile öğrenecek zamanları vardır. Bir yetişkin ile beraber yapılan bir faaliyette yer alarak dil öğrenirler. İlk önce faaliyeti anlarlar, sonra da yetişkin ile ortak kullandığı dilden anlam çıkartırlar.
- Küçük çocukların İngilizce'yi günlük düzenlerine uydurmak için daha fazla vakitleri vardır. Okul programları genellikle daha hafiftir ve çocukların zihinleri henüz saklanması ve test edilmesi gereken bilgilerle dolmamıştır. Ev ödevleri ya çok azdır ya da hiç yoktur. Belirlenmiş standartları yakalama gereği onları o kadar strese sokmaz.

- Küçük yaşlarda ikinci bir dil öğrenme şansını yakalamış çocukların, hayat boyunca, her başka bir dil öğrenmeye çalıştıklarında aynı doğal dil öğrenme stratejilerini kullandıkları gözlenmiştir. Üçüncü, dördüncü dili, hatta birçok dili öğrenmeye çalışmak ikinciyi öğrenmekten daha kolaydır.
- Daha büyük çocuklar ya da yetişkinler gibi dili bilinçli olarak öğrenmek zorunda kalanlardan ziyade kendi kendine kapan çocukların, büyük olasılıkla daha iyi bir telaffuzları, ayrıca dile ve kültüre karşı daha yüksek bir duyarlılıkları olur. Tek dil konuşan çocuklar ergenlik çağına gelip daha çekingen bir hale geldiklerinde, dil öğrenme yetenekleri kaybolur ve İngilizce'yi gramer kitaplarından bilinçli bir biçimde çalışmalarını gerektiğini hissedebilirler. Bu değişimin ne zaman ortaya çıkacağı, çocuğun gelişim düzeyine ve kendi toplumunun ondan beklentilerine bağlıdır.

İngilizce öğrenmenin aşamaları

Konuşma dili okuma ve yazmadan önce kendiliğinden öğrenilir.

- Sessiz dönem

Bebekler ana dillerini öğrenirken ilk önce 'sessiz dönem'den geçerler. Konuşmaya başlamadıkları bu dönemde, izlerler, dinlerler ve mimikler ya da jestlerle iletişim kurarlar. Küçük çocuklar İngilizce öğrenirken de, henüz herhangi bir İngilizce kelime kullanılmadan iletişimin ya da anlayışın olduğu benzeri bir 'sessiz dönem' olabilir.

Ebeveynler bu süre zarfında çocuklarına kelimeleri tekrarlatarak onları diyalog kurmaya zorlamamalıdır. Diyaloglar tek taraflı olmalıdır, yani yalnızca çocuğa dili öğrenmesi için fırsat tanıyan ebeveyn konuşmalıdır. Ebeveynler öğrenmeyi kolaylaştırmak için ebeveyn dili (özel bir konuşma biçimi) kullanırsa, çocuklar da ana dillerini öğrenirken kullandıkları stratejilerin birçoğunu kullanabilirler.

- Konuşmaya başlamak

İngilizce seanslarının sıklığına bağlı olarak, bir süre sonra her çocuk (kızlar genellikle oğlan çocuklarından daha çabuk) diyalogların içinde ya da beklenmedik ifadeler olarak basit kelimeler ('cat,' 'dog') ya da kısa kalıplar kullanmaya başlarlar ('What's that?' 'It's my book,' 'I can't,' 'That's a car', 'Time to go home'). Çocuk, bazı ifadelerin birden fazla kelime içerdiğini fark etmeden, telaffuzu birebir taklit ederek bunları ezberlemiştir. Bu dönem bir süre devam eder ve çocuk kendi ifadelerini oluşturmaya başlayana kadar dilini daha da geliştirir ve yeni öğrendiği ifadeleri diyaloglar için bir kısayol olarak kullanır.

- İngilizce'yi geliřtirmek

Çocuklar zaman içinde ezberlenmiş bir kelimeye kendi bildikleri diğeri bir kelimeyi ekleyerek oluşturdukları ifadeler kullanmaya başlarlar ('a dog,' 'a brown dog,' 'a brown and black dog') ya da ezberlenmiş bir ifadeye kendi girdilerini eklerler ('That's my chair,' 'Time to play.'). Çocuk, İngilizce'ye maruz kaldığı sıklığa ve deneyimin niteliğine bağılı olarak bütün cümleler oluşturmaya başlar.

Anlama

Anlama her zaman konuşmadan daha iyidir ve küçük çocukların kavrayış yetenekleri hafife alınmamalıdır; çünkü kendi ana dillerini anlamak için de çeşitli bağlam ipuçlarını anlamlandırmaya alışmışlardır. Ana dillerinde duydukları herşeyi anlamasalar da meselenin özünü kavrarlar; yani birkaç önemli kelimeyi yakalayıp geri kalanını çözüp anlamlandırabilmek için farklı ipuçlarından yararlanırlar. Teşvik edildiklerinde, 'özü kavrama' yeteneklerini İngilizce'yi anlamak için de kullanabilirler.

Hayal kırıklığı

İngilizce seanları başladıktan sonra bazı küçük çocuklar, özellikle de oğlan çocukları, düşüncelerini İngilizce ifade edemedikleri için hayal kırıklığına uğrarlar. Bazıları İngilizce'yi kendi ana dillerini konuştukları gibi hızlı konuşmak isterler. Çocuklardaki hayal kırıklığının üstesinden gelmede, 'I can count to 12 in English' gibi 'performans' parçaları ya da kalıp ifadelerin bulunduğu tekerlemeler çoğunlukla işe yarar.

Hatalar

Çocuklar bir hata yaptıklarında bu onlara söylenmemelidir, çünkü herhangi bir düzeltme hemen heveslerini kaçıracaktır. Hatalar İngilizce'nin gramer kurallarını öğrenmeye çalışma sürecinde ya da telaffuz konusunda olabilir. Eğer 'I goed', diyen çocuk ebeveyninin 'yes, you went' diye tekrarladığını duyarsa, bir süre sonra 'went' demeye başlar. Ya da eğer ebeveyn çocuğun 'zee bus' dediğini duyar ve 'the bus' diye tekrarlırsa, çocuk doğrusunu öğrenir. Eğer çocuklar ana dillerini öğrenirken ebeveynlerinin kendilerinin yaptıkları yanlışların doğrusunu tekrar kullandıklarını duyma fırsatı bulurlarsa, kendi kendilerine hatalarını düzelteceklerdir.

Cinsiyet farklılıkları

Erkek çocukların beyni kız çocuklarınkine göre daha farklı gelişir ve bu oğlan çocuğunun dili edinişi ve kullanışı üzerinde etkili olur. Karma sınıflar, kızların dil kullanma yeteneği karşısında arka planda kalma olasılığı olan erkek çocuklar için çok yararlı olmayabilirler. Erkek çocukların potansiyellerine ulaşmaları için kızlarla farklı dil tecrübeleri edinmeleri ve başarılarının kızlarla karşılaştırılmaması gerekir.

Dil öğrenme ortamları

Kendilerine doğru tecrübelerin sağlanmadığı ve ebeveynlerinin 'ebeveyn dili' teknikleri eşliğinde destek görmeyen çocuklar, İngilizce öğrenmeyi daha güç bulabilirler.

- Küçük çocuklar kendilerini güvende hissetmelidirler ve İngilizce öğrenmek için iyi bir nedenleri olduğunu bilmelidirler.
- Aktiviteler, çoktan biliyor oldukları ilgi çekici bazı günlük faaliyetler ile bağlantılı olmalıdır. Ör. İngilizce resimli bir kitap okumak, İngilizce bir tekerleme söylemek, 'İngiliz' usulü atıştırmak.
- Aktivitelere, olup bitenler hakkında yorumda bulunan yetişkin dili ve ebeveyn dili kullanılarak çocuklara uyumlu hale getirilmiş diyaloglar eşlik eder.
- Çocukların kendi ana dillerinde zaten bildikleri kavramlara odaklanan İngilizce seansları eğlenceli ve ilgi çekicidir. Bu yolla çocuklar, yeni bir kavram ve yeni bir dilden oluşan iki ayrı şey değil, zaten bildikleri birşey hakkında İngilizce konuşmayı öğrenirler.
- Aktiviteler bazı nesnelere desteklenmelidir, çünkü bu anlamaya yardımcı olacak ve ilgiyi artıracaktır.

Okuma

Kendi ana dillerinde okuyabilen çocuklar genellikle İngilizce okumanın nasıl olacağını merak ederler. Kendi dillerinde kelimeleri nasıl okuyup metinden nasıl anlam çıkaracaklarını bildiklerinden, eğer İngilizce okuma konusunda destek almazlarsa, kendi dillerinde bildikleri okuma tekniklerini kullanıp İngilizce'yi bu dilin aksanıyla okumaya kalkabilirler.

Küçük çocuklar İngilizce okumayı sökmeden önce, alfabenin 26 harfini ve sesleri bilmelidirler. İngilizce'de 26 harf ama ortalama 44 ses olduğundan (standart İngilizce'de), bu seslerin hepsini öğretmeden önce çocuğun dil ve okuma konusunda daha fazla tecrübe kazanmasını beklemek daha doğru olacaktır.

Eğer çocuklar İngilizce'yi zaten biliyorlarsa, okumayı öğrenmeleri daha kolay olacaktır. Yetişkinlerle paylaştıkları resimli kitapları olan ya da tekerlemeler bilen birçok çocuk İngilizce okumayı kendi kendine öğrenir, çünkü dili ezberlemiş olması muhtemeldir. Ezbere bildikleri şeyleri okumak, çocukların okumayı öğrenmesinde önemli bir aşamadır, çünkü bu onlara basit kelimeleri kendi kendilerine çözme fırsatı verir. Çocuklar okuyabildikleri bir kelime hazinesi oluşturdukları zaman kendilerine güvenirlir ve daha yapılandırılmış bir yaklaşıma hazır olurlar.

Aile desteęi

Çocuklar, ilerleme kaydettiklerini hissetmelidirler. Sürekli olarak teşvik edilmeli ve başarıları için övgü almalıdırlar, çünkü her türlü başarı motivasyon sağlar. Ebeveynler yalnızca temel bir İngilizce biliyor ve çocuklarıyla birlikte öğreniyor olsalar bile, çocukları motive etmek için çok iyi bir konuma sahiptirler.

Ebeveynler paylaşım ile yalnızca çocuklarının İngilizce'sini ve İngilizce yapılan aktiviteleri aile hayatına sokmakla kalmaz, aynı zamanda dil öğrenimi ve diğer kültürlere yaklaşım konusunda da çocukları üzerinde etkili olurlar. Günümüzde genel olarak kabul edildiği üzere, yaşam boyu sürecek tutumlar erken çocukluk döneminde, çocuklar 8 ya da 9 yaşından küçükken belirlenmektedir.

Daha ayrıntılı bilgi için: www.britishcouncil.org/parents

www.britishcouncil.org/parents

British Council tarafından ebeveynleri desteklemeye yönelik hazırlanan kitapçık serisinin bir parçasıdır.
İngiltere’de yazarlık ve Eğitim Danışmanlığı yapan Opal Dunn tarafından yazılmıştır.

© **British Council 2008**

Birleşik Krallık’ın uluslararası kültürel ilişkiler ve eğitim fırsatları kuruluşu

A registered charity: 209131 (England and Wales) SC037733 (Scotland).